

NYSÅGAT

Nr 1 • 2013

Sverige och Norges ledande tidning om småskalig träförädling

Dubbelt värde
att förädla
skogsråvaran

SIDAN 9

Bytte storstan
mot sågverk
och hästar

SIDORNA 4-5

Bästa sättet att lära
sig såga: se en film

SIDAN 24

Ny elsåg lanseras
till sågsäsongen

SIDAN 3

Ska golvet vara riktigt
brett – såga och hyvla själv

SIDORNA 6-7

HEMMA HOS LOGOSOLS GRUNDARE:

Hus byggt för framtiden

MITTEN

SH230 viktig del i
företagsutveckling

SIDAN 19

Gustavianskt
snickeri med H410

SIDAN 10

Fönstertillverkning
kräver bra maskiner

SIDAN 18

Penselmålade svanhalslister som ett inlägg i debatten

Kärleken till trä och respekten för gammal byggnadskultur är en affärsidé som får allt större utrymme när byggvaruhusen tvingas koncentrera sig på standardprodukter. När du hyvlar själv kan du satsa på att tillverka det som saknas, både för eget bruk och till försäljning.

Under mitt husbygge har jag haft anledning att besöka en mängd byggvaruhus. När det gäller klickgolv och kakelplattor tycks utbudet bara växa, medan trävaror som lister och paneler får ta allt mindre plats.

EFTERSOM VI BYGGDE NYTT i ett k-märkt kvarter med anor från 1700-talet kändes det extra viktigt att huset passade in i områdets karaktär. Det blev penselmålade allmogefönster och egenhyvlade svanhalslister, detaljer som höjde både kvaliteten och helhetsupplevelsen av vårt nya hem. Huset är byggt för att kunna stå i flera hundra år, en insikt som ger perspektiv både när det gäller arbetsinsats och materialval.

Jag fick mig en tankeställare när jag läste byggnadsarkivarien Peter Sundborns debattartikel i Svenska Dagbladet strax före årsskiftet. Under rubriken "Byggvaruhusen förstör bebyggelsen" varnar han för byggkedjornas begränsade sortiment och renoveringsråd, främst när det gäller äldre hus.

DET LIGGER I SAKENS NATUR att byggvaruhusen rekommenderar vad som finns på lagret och säljer på lågt pris. Enligt Peter Sundborn handlar det inte bara om okänslighet för gamla byggnader. Enligt honom är det ett lagbrott att renovera gamla hus med moderna material och metoder. Han hänvisar till två avsnitt i plan- och bygglagen som stadgar följande:

"Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas."

"En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen."

Lagstiftningen gäller all bebyggelse, inte bara K-märkta hus, och såväl fasaden som insidan.

ÄVEN OM MAN KAN TYCKA att Peter Sundborn går till viss överdrift i sin debattartikel så ligger det en hel del

i resonemanget. Byggvaruhusen har begränsade möjligheter att erbjuda specialprodukter. Här finns en viktig lucka att fylla, både när det gäller kunskap och utbud.

En stor del av Logosols kunder köper maskiner från oss för att bygga och renovera äldre hus. Genom åren har vi återskapat oräkneliga lister och paneler på uppdrag av våra hyvelkunder. Det är bakgrunden till Logosols stora sortiment av hyvelstål. Visst kan man göra en god förtjänst på att sälja standardlister, men som hyvelägare har man möjligheten att skapa något unikt.

ETT AV DE LÖNSAMMASTE PROJEKTEN för ett mindre hyvleri är uppdrag som innebär större renoveringar av äldre byggnader som ska återställas till ursprungligt skick. En annan nisch är att ta upp mönster och profiler från ortens nedlagda hyvleri. Det kan även vara klokt att inleda ett samarbete med den lokala bygghandeln, som både blir en viktig kund och hänvisare när de själva kommer till korta.

I ljuset av Peter Sundborns resonemang kan vi småskaliga träförädlare sträcka på oss lite extra. Genom att tillverka unika träprodukter kan vi göra en viktig kulturhistorisk insats. Det är en inspirerande tanke att Logosol inte bara utvecklar och tillverkar maskiner. Tillsammans med våra kunder är vi med och räddar värdefull byggnadskultur.

Bengt-Olov Byström
Bengt-Olov Byström

• Passa på och besök Logosol på mässor eller öppet hus.

VI SES PÅ MÄSSA OCH ÖPPET HUS!

Träffa Logosol och testkör våra sågverk och hyvlar i verkligheten. Årets program blir en blandning av demonstrationer på mässor och inbjudningar till öppet hus i egen regi där vi bland annat visar Ramsåg Logosol Låks.

MÄSSOR

- Rättvik vårmäsknad 3-5 maj
- Elmia Wood 5-8 juni
- Swedish Wood Expo 21-22 september

LOGOSOL ÖPPET HUS

Vi demonstrerar bland annat Ramsåg Logosol Låks och Solosågen.

- Bromölla 4 april
- Härnösand 25 maj
- Umeå, Tavejsjö, augusti (datum kommer)
- Stockholm, Ladvik, september (datum kommer)

Besök sidan om mässor på logosol.se för säker datuminformation, kartor och vägbeskrivningar.

BLI KLOKARE PÅ KURS!

Utveckla din verksamhet med kunskap och nya erfarenheter. Årets kurser hålls i Härnösand under ledning av möbelsnickarna Berth Olsson och Lasse Granlöf och i Stockholm under ledning av Ulf Hedenström.

ÅRETS KURSER OCH DATUM

Såga med Solosågen
Fyra utbildningsdagar i Stockholm, 22 april, 3 juni, 2 september och 30 september

Bygga bastustuga

Kursen pågår under två dagar vid tre tillfällen i Härnösand. 30-31 mars, 23-24 augusti och 24-25 oktober.

Tillverka fönster

Fyra tillfällen i Härnösand, samt en reserv. 13-14 mars, 18-19 april, 26-27 september, 15-16

• Kursledarna Berth Olsson och Lasse Granlöf hälsar alla välkomna till snickeriet.

november, 28-29 november (reserv)

Maskinsnickeri

En dag om snickeriets maskiner. Fem tillfällen i Härnösand, 13 maj, 21 september, 4 oktober, 22 november, 9 december

Maskinsnickeri fortsättning

Två dagars fördjupning. Fem tillfällen i Härnösand, 23-24 mars,

16-17 maj, 12-13 september, 10-11 oktober, 23-24 november

Panelhyvling

Kurs med PH360 och PH260, men passar även DH410. En dag, fem tillfällen i Härnösand, 26 april, 25 maj, 20 september, 6 oktober, 1 november. Tre tillfällen i Stockholm, 26 april, 7 juni, 6 september

Solohyvling

En dag om SH230 och SH410. Tre tillfällen i Härnösand, 5 april, 29 maj och 8 november. Tre tillfällen i Stockholm, 19 april, 31 maj och 4 oktober

Träteknik

Ett kurstillfälle i Härnösand, 2-5 december

Bygga badtunna

Bygg ditt eget vildmarksbad – och ta med det hem. Kursen pågår i Härnösand 1-4 maj

NYSÅGAT

Nysågat är en nyhetstidning om småskalig träförädling och skogsbruk, som utges av Logosol. Det är fritt att återge artiklar om du anger källan. Kontakta Logosol för bilder.

Ansvarig utgivare:

Bengt-Olov Byström

Redaktion:

Janne Näsström, Sara Boström, Lars Wahlström, Marie Rönnberg, Bengt-Olov Byström, Mattias Byström, Katarina Byström, Anna Byström Ols-gren och Richard Nobel.

Fotografer:

Janne Näsström och Lars Wahlström.

Annonser:

Per Karlsson, 0611-182 85

Tryck:

Mittmedia Print, Mars 2013

Nysågat finns även på Internet, med uppdaterade nyheter och filmer hela året. www.nysagat.se

LOGOSOL
Bäst på småskalig träförädling

Logosol lanserar världsnyhet till sågsåsongen

STARKARE ELSÅG lyfter Solosågen

Nu är den här. En starkare och snabbare elsåg som gör Solo-sågen ännu bättre. Modellen lanseras lagom till sågsåsongen och efter innovativa insatser från Logosols produktutvecklare har maskinen fler fördelar än komponenter.

Den förenklade designen ger en driftsäker maskin där tillbehör som kylning av kedja och svärd, spånstos och toppstyrning ingår i konstruktionen.

EFFEKTIVARE DRIFT

Den största nyheten för användaren är ett kilformat specialsvärd, anpassat för eldriven stocksågning. Svärdets unika stabilitet ger ett bättre sågresultat med rakare snitt och finare sågryta.

– Eftersom svärdet är större blir även kedjan längre och behöver inte slipas lika ofta. Konstruktionen är optimerad så att kedjan alltid hålls lagom spänd runt hela svärdet. Det avlastar topptressen och minskar risken för slitage, säger Jonas Höglund.

Under sågningen sker smörjningen automatiskt. En magnetventil styr

• Produktutvecklaren Jonas Höglund var nöjd efter första provsågningen.

oljaflödet, som stängs av samtidigt med sågen.

– Första provsågningen gjordes vid 20 minusgrader och allt fungerade perfekt, säger Jonas Höglund.

Elsågen driver kedjan med hög hastighet men ändå skonsamt, det känns direkt när du kör.

– Den nya tekniken ger högre verk-ningsgrad och lägre ljudnivå under sågningen, berättar Jonas Höglund.

ENKLARE UNDERHÅLL

Med E8 Speed Saw blir det även enklare att hålla utrustningen i trim. Att man kan byta kedja utan att ta lös svärdet är ett exempel på genomtänka finesser som gör elsågen lättarbetad. Hanteringen är dessutom verktygslös.

– Eftersom svärdet kan sitta kvar vid kedjebyte minimeras risken för spån och smuts i oljekanalerna, vilket annars ofta är orsaken till att ett

• Lagom till sågsåsongen lanserar Logosol en snabbare elsåg till Solosågen. Den största nyheten för användaren är ett specialsvärd för klyvsågning som ger en bättre sågryta.

svärd går sönder. Det transparenta stängskyddet bidrar till att maskinen kan hållas renare under sågningen, vilket även förbättrar motorns kylning, säger Jonas Höglund.

Under sågningen kastas spånet långt vilket också bidrar till att hålla rent på sågplatsen.

MANUELL UPPFÖLJARE

Den första modellen som lanseras har automatisk frammatning av Logosols patenterade matarverk E37, men på ritbordet finns redan en uppföljare med manuell drift.

– Vi har förbättrat och effektiviserat och kan nu erbjuda våra kunder en eldriven helhetslösning som gör Solosågen ännu bättre, sammanfattar Jonas Höglund.

- **FÖRDELAR**
- Finare sågryta och rakare snitt
- Lägre ljudnivå
- Ökad hållbarhet på svärd
- Inbyggda tillbehör
- Verktygslöst byte av kedja
- Automatisk smörjning
- Stängskydd mot spån
- Miljövänlig och driftsäker
- Högre verkningsgrad ur samma motor
- Kompatibel med E37 Friction
- Bättre styrning på sågbalken.
- Spånstos som standard.

Tung pjäs slipar både kedja och band

Den nya slipmaskinen från Logosol vänder sig till småföretagare som vill utveckla tjänster inom verktygsslipning. Mekaniken drivs av tryckluft och slipar automatiskt alla typer av sågkedjor de flesta typer av bandsågsblad med perfekt resultat.

Den unika sliptekniken har utformats i samarbete med Östersunds företaget Anab som de senaste 20 åren tagit fram kundanpassade sliplösningar för den europeiska träindustrin.

– Jag tror mycket på den här maskinen. Den har en naturlig plats i alla verksamheter som erbjuder slipning av till exempel skördarkedjor. Maskinen har dessutom en unik fördel eftersom den kan utrustas med tillbehör som även slipar bandsågsblad, säger Anders Nilsson, vd för Anab.

Förutom tillbehöret för bandslipning så att du kan slipa bladen till

ditt Logosol-bandsågverk kan slipmaskinen kompletteras med automatisk omställning mellan höger och vänster sida och ett stativ. Fler tillbehör är på väg, bland annat en spånsug.

– Maskinen är kraftfull och slipar fantastiskt bra. När man kör igång påminner sliben om en industrirobot. Den är enkel att använda med ett förinställt förhållande mellan tand- och ryttardjup. PLC med räkneverk som kan uppdateras för nya funktioner ingår som standard, berättar Mattias Byström, Logosol.

Konstruktionen är både robust och användarvänlig och resultatet blir en mer exakt och jämnare slipning. För att få en perfekt slipprocess finns en remtransmission mellan motorn och slipskivan som tar bort alla vibrationer.

• Logosol Combi Grinder vänder sig till småföretagare som vill satsa på slipservice av kedjor och band.

NYHET! STOCKBORD I STÅL

NU KAN DU KÖPA ett stockbord i stål som tillbehör till Solosågen. Det nya stockbordet är ett färdigbyggt och stabilt alternativ till den traditionella träkonstruktionen.

Med ett stockbord framför sågverket kan du lasta upp ett lager av stockar till exempel med en traktor. Arbetsplatsen blir både rationell och ergonomisk och sågaren kan själv rulla upp övergrova stockar på ett säkert sätt.

Stockbordet kan enkelt byggas i trä eller köpas som färdigt tillbehör. Den nya stålkonstruktionen är stadig och slitstark med justerbara ben som balanserar för ojämnt underlag. Höjden kan anpassas till alla modeller av Solosågen.

- Modulärt uppbyggd – kan byggas på efter behov
- Verktygslös låsfunktion på lastbryggorna
- Uppvikbara bryggor som ger optimal åtkomst runt sågverket

Se stockbordet i Logosols kampanj!

• Tandläkaren Kjell Kampe hittade ett bättre liv på landet där han brukar sin egen skog med ardenneren Rudolf och nordsvensken Brage. Bild högst upp till höger: Virke i maskinhall. Bild längst ner: Enlig Kjell Kampe är det en nästan andlig upplevelse att såga sitt eget virke.

Kjell Kampe levde innerstadsliv men hittade hem med ett sågverk oc

Tandläkaren Kjell sadla

Kjell Kampe levde det liv som många drömmer om, med jobb och bostad mitt i smeten i centrala Stockholm. Sedan snart fem år bor han på landet, med två hästar, två katter och ett sågverk. – Jag har hittat meningen med livet, säger han.

Kjell är till yrket tandläkare, specialiserad på implantat, med privatpraktik i centrala Stockholm.

Han jobbade hårt för att ha råd med den livsstil som krävs av en ung man i

karriären. Med lägenhet på fin adress, med bil av senaste modell och motorcykel.

Men det var något som saknades. Och vad det var fick han syn på under en tur med motorcykeln 2006 på småvägarna i trakten av Riala norr om Stockholm.

– Jag stannade i en vägkorsning och fick syn på en liten gård en bit in i skogen. Jag bara kände att där vill jag bo, säger Kjell.

EN OVANLIG BUDGIVNING

Med sin kristna tro så tolkade han det som ett tecken. Någon ville visa honom vad som saknades. Och han tog det på allvar och började bläddra i mäklarnas annonser och bjuda

på lantliga hus och gårdar.

– Budgivning i Stockholm är ett kapital för sig, säger Kjell som fick se det ena huset efter det andra gå honom ur händerna.

Men en dag fick han syn på huset som allt började med. Det var till salu och han skyndade sig att kontakta mäklaren. Nu var det som om någon hade jämnat vägen. Snabbare än han kunde ana så var han ägare till den lilla gården med tillhörande skog.

2008 flyttade han in. Det var inte bara en ny bostad, det var starten för ett nytt liv.

– Livet på landet var inte främmande för mig. Min mammas släktingar var jordbrukare i Västergötland och jag tillbringade somrarna hos dem, berättar Kjell.

VI ÄR ÅSKÅDARE

På sina vandringar i skogen började livspusslet falla på plats. Här fanns svaren på frågor som han ställt sig så många gånger tidigare.

– Vi håller på att bli åskådare till våra egna liv. Det är inte vi som styr och tiden är så knapp att vi måste

köpa hjälp för allt som man gjorde själv förr i tiden, säger Kjell som insåg att det som saknades var kontrollen över sitt liv.

Ett av de första besluten var att själv bruka den lilla skogen, så långt det går med gamla metoder. För det krävs en häst och den förste dragaren på gården blev nordsvensken Brage med ett förflutet som travhäst.

– Det är en trevlig häst, men tävlingsnerverna gör honom mindre lämplig i skogen, säger Kjell.

BLI VÄN MED HÄSTEN

På jakt efter kunskap om hästar i skogsbruket kom han i kontakt med flera äldre hästkarlar. Rådet var att köpa ett föl och inrikta sig på att skapa en god relation. När hästen litar på sin ägare så blir resten så mycket lättare.

– Det är precis så det är. Du måste vara kompis med hästen, annars går den inte att köra i skogen, säger Kjell och klappar om Rudolf.

Rudolf är en snart fyra år gammal ardenner. Han kom till gården som föl och har nyligen börjat dra ut stockar

– Det viktigaste för att köra i skogen är att bli kompis med hästen, säger Kjell Kampe när han selar Rudolf.

**KOMBINATIONEN
AV HÄSTAR OCH SKOG
KRÄVER ETT SÅGVERK.**

et ligger på tork för att bli fasad till en

h två hästar

nde om

ur skogen, en syssla som han trivs med. Än så länge är han lite tonårsbusig men har alla förutsättningar att bli en trygg och stark skogshäst.

UPPLEVELSEN AV ATT SÅGA

Kombinationen av hästar och skog kräver ett sågverk. Sedan ett par år finns en Solosåg med automatisk matning och elsågsaggregat på gården. Trots att Kjell saknade tidigare erfarenhet av sågverk så lärde han sig snabbt att använda det. Och insåg det som många Solosågarer redan vet: Det är en närmast andlig upplevelse att såga första snittet, lyfta av baken och stryka handen över nysågat och väldoftande trä.

Hittills har den egna produktionen använts till reparationer och staket, det senare en stor post om man köper virke på brädgården som ersättning för det som hästarna gnager bort.

Till sommaren är det dags att färdigställa den maskinhall som restes i somras. Än så länge är det en stomme av stål, men virket är sågat och ligger på tork.

– Jag saknar inte livet i stan. Det räcker med att arbeta där, säger Kjell och klappar om sina båda grabbar Brage och Rudolf.

• Nu har Björn Christiernsson skaffat sig ytterligare ett sågverk från Logosol, för att få fram balkar i rätt längd till bygget av familjens villa.

Björn sågar själv när virket inte finns att köpa

Varför ska man såga sitt virke när det finns färdigt att köpa? För att byggvaruhusen bara har standard och inte det som sätter karaktär på huset. Fråga Björn Christiernsson, han har just köpt sitt andra sågverk från Logosol för att tillverka sju meter långa balkar.

Om namnet verkar bekant så är han snickare i teveprogrammet Äntligen hemma. Nysågat intervjuade honom förra året, men då om arbetskläder för barn, som han och hustrun Karolina skapat. Mer om kläderna finns att läsa på sidan 23.

SÅGVERK PÅ BYGGPLATSEN

Men nu över till sågning. Björn har sedan några år delad vårdnad om en Solosåg M7. Den finns hos släkten på en ö vid Sörmlandskusten. Där har han sågat en hel del, bland annat virke för klädföretagets mässmonter. Dessutom har han en Big Mill från Logosol.

Nu startar det stora projektet, familjens egenhändigt ritade villa en bit utanför Stockholm. Källaren är färdig och i vår börjar husbygget med sågning av sammanlagt 150 meter balkar av gran, de längsta drygt sju meter långa.

– 5,5 meter är de längsta massiva träbalkar som man kan köpa, förklarar Björn beslutet att såga själv.

Att såga på ön och frakta balkarna genom storstaden är inget som lockar. Därför har Björn nu köpt en förlängd Solosåg M8 som ska stå på byggsplatsen och användas för sågning av allehanda virke till bygget.

15 granar är tingade för projektet. De står än så länge på en villatomt hos en bekant, som skänker bort dem mot hjälpen att få dem fällas och bortforslade. Till och med i huvudstadens omedelbara närhet går det alltså att få tag i sågbart timmer.

MODERNT KORSVIRKESHUS

Det som ska byggas är inget dusinhus. I princip är det två huskroppar lagda i ett kors. Innertaken ska gå upp tillnock och mellan ytterväggarna löper synliga hanbjälkar.

Största fria längd blir sju meter.

Väggarna muras upp med lättbetongblock som rappas. I fasaden blir det även stående träbalkar. Det blir något som kan kallas en modern tolkning av ett korsvirkeshus, med stora glasytor.

– Vi har fått hjälp av en kompis som är arkitekt. Nu håller vi på att finputsa konstruktionen i datorn, säger Björn som hunnit bo in sig virtuellt i familjens blivande hem.

INFLYTTNING I JUL

Med ett sågverk på byggsplatsen finns möjligheten att komplettera med trädetaljer, utan att åka till brädgården eller bry sig om vad som finns på hyllorna. Skulle Björn komma på att några extra balkar eller en vankantad panel skulle göra susen, så är det bara att starta Solosågen.

– Vi räknar med att flytta in till julen. Det har vi sagt förr, men inte vilken jul, säger Björn.

Att det blir just denna jul, beror på att familjen fått tillökning. Andra barnet, en dotter, föddes i februari och då är det bara för pappa att börja snickra och såga.

Sågade och hyvlade sitt dr

Många drömmer om ett riktigt furugolv, med breda kilformade tiljor och behandlade med linoljesåpa.

Björn Einarsson nöjde sig inte med att drömma. Han sågade och hyvlade sitt eget golv, som nu är inlagt i köket. – Det ska bli furugolv i större delen av huset, säger han.

Björn är byggnadssnickare och självverksam skogsägare i byn Fageråshöjd i Molkom norr om Karlstad. Han driver en gård som gått i släkten sedan 1796. Dagens boningshus byggdes 1862 och har renoverats flera gånger, senast för 20 år sedan.

– Då var barnen små och vi hade inte möjlighet att renovera som vi ville. Det blev spånskivor och plastgolv, säger Björn.

M8:AN ÄR BÄTTRE

Men han och hustrun Carola hade redan då en plan för nästa renovering. Det skulle bli riktigt breda, kilsågade furugolv i hela huset. Råvaran till golven fanns i den egna skogen och sågningen skulle lejas bort till ett större cirkelsågverk i trakten.

– För några år sedan köpte vi en skogsfastighet från ett dödsbo. I köpet ingick en Solosåg M7. Jag hade ingen

tanke på att använda det för att såga golvträ, utan satte ut sågverket på Blocket. Jag fick det såld direkt, berättar Björn.

Visst klarade det stora sågverket 80-100 stockar på en dag, men klingan var för liten för de önskade dimensionerna och sedan bestämde sig ägaren för att stänga butiken. Det är ju dessutom inte särskilt lämpligt att såga okantat så grovt i en cirkelsåg så Björn beställde en ny Solosåg, en M8 med en halv bänks förlängning och största elsågagregatet E8000.

– Det är bra att M8:an är smalare, den tar inte lika mycket plats, samtidigt som den känns lika stabil, säger Björn.

På stockbordet hamnade de grövsta furorna, upp till 50 centimeter i rotänden. Ur dem sågade han drygt 6,2 meter långa okantade bräder som lades på tork i den egenhändigt byggda torken med ett torkaggregat från Logosol.

– Torken är drygt en meter längre än vad som rekommenderas, men den har mindre volym, så aggregatet räcker väl till, förklarar Björn sina modifieringar.

SÅ HYVLADES GOLVET

I nästa steg rensågade han kanterna med en handcirkelsåg och linjal.

Golvet sågades 1,5 tum, vilket är 38 mm tjockt. Det hyvlades först slätt på ovansidan och sedan togs undersidan ned så att slutmättet blev 30 mm.

I gamla tider handhyvlades golvträ. Med tanke på bredden så kunde det ha varit enda alternativet. Den bredaste brädan är över 400 mm i rotänden och det kräver sin hyvelmaskin. Björn har dock rätt utrustning, en Logosol PH360 fyrkutterhyvel.

– Jag plockade bort sidospindlarna och kunde använda hela den 510 millimeter breda överkuttern, förklarar Björn.

Istället för att hyvla spont och not gjorde han spår i sidorna med en handhållen notfräs och förenade tiljorna med lösa fjädrar.

DRÖMMEN SEDAN 20 ÅR

Samtidigt har han byggt ut boningshuset med 50 kvadratmeter i två plan. I den nya delen finns bland annat ett rejält kök, där första furugolvet har lagts in. Mer virke ligger på tork och planen är att spånskivor och plastmattor ska ersättas med furugolv i större delen av huset.

Med grövre golvträ så krävs inte lika mycket underarbete. I köket har Björn lagt regler 50 x 50 mm på betongplatta med centrumavstånd 600

– För att hyvla riktigt brett så behövs en Logosol PH360, säger Björn Einarsson.

mm. Mellan reglarna finns 50 mm spårfräst frigolit och golvvarme. Det finns inte en tillstympelse till svikt i golvet.

Det finns en handfull tillverkare i Sverige av breda furugolv, men Björn konstaterar att det kostar lika mycket att köpa färdiga golv som hela investeringen i maskiner. Dessutom kommer han att tillverka lister, paneler och annat virke för den fortsatta renoveringen.

– Har man bara rätt utrustning så är det inte så svårt att tillverka sina egna golv. Dessutom är det roligt, säger Björn Einarsson som äntligen fått det golv han drömt om i över 20 år.

TORMEK® T-7

LOGOSOL EDITION

TORMEK SLIPSYSTEM I SAMARBETE MED LOGOSOL

Läderbrynskiva Du avslutar slipningen på läderbrynskivan, den tar bort råeggen och polerar eggen till högsta skärpa.

Skaffa dig en riktig slipstation

TORMEK T-7 LOGOSOL EDITION

är speciellt framtagen för Logosols kunder. Du får en slipstation som klarar att slipa dina maskinhyvelstål och profilstål med full kontroll. Inga avbrott i arbetet för att skicka bort eller lämna in stålen för slipning.

Med Jiggen för raka egg SE-76 slipar du dessutom enkelt både stämjärn och hyveljärn till högsta skärpa. Liksom alla Tormekmaskiner är det en svensk kvalitetsprodukt med högt ställda krav på funktion och precision. Ett måste för alla som arbetar i trä!

Tormek Blackstone Silicon SB-250 Den här stenen har utvecklats speciellt för att skärpa HSS och andra höglegerade stålqualiteter. Stenens högre slipförmåga är speciellt värdefull vid formning av verktyg med stor slipyta, där sliptrycket är lågt, t.ex. maskinhyvelstål.

Dessa jiggar och tillbehör medföljer maskinen!

Utförlig handbok i våtslipning

EN SVENSK KVALITETS-PRODUKT

Jigg för maskinhyvelstål

Jigg för profilstål

Jigg för raka egg

Svarv-verktyg för stenen

Stenjusterare

Vinkelmätare

Brynpasta

– Det här golvet har jag drömt om i 20 år, säger Björn Einarsson som sågade det på en Solosåg M8. I större delen av huset ska plastgolven bytas ut till trä.

Sveriges enda riksförbund för småskalig träförädling

Sveriges Småsågares Riksförbund

eller "Småsågarna" som vi kallar oss, är en ideell förening för småskalig träförädling. Vi ger ut tidningen Småsågaren och arrangerar aktiviteter.

Bli medlem nu!

Medlemskap för 2013 kostar 600 kr. Betala till plusgiro 26 20 90-4 och ange "ny medlem", namn, adress samt gärna telefon och mejl.

Under 2013 träder två nya EU-förordningar i kraft: dels byggproduktförordningen som gäller CE-märkning av bland annat träprodukter, samt Timmerförordningen som handlar om att allt virke ska vara spårbart. Vi förklarar hur du gör för att följa lagen i Småsågaren nr 1/2013. Bli medlem så kan du hämta artiklarna i arkivet på webben.

Byggde sin dröm i en skogsbacke

Det här reportaget skulle handla om Logsols nya kantverk och en av de första köparna, Bosse Thörn i Habo. Men när Nysågats utsände kom dit, kom kantverket i andra hand.

Bosse och hans livskamrat Yvonne Gustafson har skapat en dröm i en skogsbacke.

Bosse är datakonsult i eget företag. Han har ett förflutet i skogsbranschen, som anställd på Husqvarna, och köpte tidigt en Solosåg. Han var också en av de första som köpte trekutterhyveln PH200 när den kom i mitten av 1990-talet.

– Hyveln betalade sig på ett projekt. Jag byggde en stor altan vid vårt gamla hus inne i Habo, berättar Bosse.

För sju år sedan köpte han ett torp byggt 1909. På senare år hade det använts som sommarstuga, men planen var att förvandla det till ett året-runt-boende.

BYGGDE VERKSTADEN FÖRST

Bosse har tillgång till skog genom bekanta. Solosågen byttes ut mot ett större bandsågverk som kompletterades med fyrkutterhyveln PH260 från Logosol. Första steget var att göra torpet beboeligt och för tre år sedan gick det att bo i torpet.

– Nästa steg var att bygga en verkstad med en lägenhet på övervåningen. Under en period så hade vi sovrummet i torpet och kök, dusch och vardagsrum ovanpå verkstaden, berättar Bosse.

Lägenheten används idag av barnen.

Tredje och sista steget blev ett nytt hus som kopplades ihop med torpet.

Allt är gjort med stor finess och resultatet platsar i vilket heminredningsmagasin som helst. Det är en unik blandning av gammalt och nytt, egenproducerat och återanvänt.

– Vi fick hjälp av Mia Thörn som är inredningsarkitekt, annars hade det nog inte blivit så här bra, säger Bosse.

JÄRNVITRIOL INOMHUS

Bilderna får tala för sig själv. Men några punkter är värda att beskriva i text. Alla fasader är sågade och hyvade på plats. Varje vägg har fasadbräder i tre olika bredder för att få mer liv och slutligen är fasaderna målade med järnvitriol.

– Vi har använt fura, gran och asp i fasaderna. Enligt min uppfattning blir det snyggast att använda järnvitriol på fura, säger Bosse.

Han visar fasader i de olika träslagena och det är bara att instämma: Det blir snyggast med fura.

Även inomhus är ett par väggar klädda med rustik panel av vitriolbehandlad fura. Det är riktigt läckert. Om bilder publiceras i de trendsättande inredningstidningarna, kan det här bli högsta mode.

– Panelen har fått ligga ute och blekas av solen under ett år, för att få rätt nyans, säger Yvonne som svarat för penselföringen.

En annan idé som ser mycket bättre ut än vad det låter, är att Bosse och Yvonne tagit hand om en murstock från ett gammalt torp i närheten. Tegelstenarna har rensats från murbruk och återanvänts som synliga, om än fiktiva murstockar, och till en trappa mellan bostadshuset olika delar som ligger på olika höjd. Slutresultatet visar att gamla murstockar kan bli hårdvaluta.

NYTTAN MED ETT KANTVERK

Husen på gården är fyllda med unika och vackra lösningar. Enda problemet är väl att det börjar ta slut på mark. Kanske, kanske får ett lusthus plats, men sedan får Bosse inrikta sig på att snickra åt andra. Vilket han redan gör i den egna firman Nyttä och Nöje. Mer om den finns att läsa på hemsidan nyttanoje.se.

Och så var det kantverket som var anledning till reportaget. Det

• Bosse Thörn har provat olika träslag på fasaderna och kommit fram till att fura behandlad med järnvitriol är snyggast.

– Kantverket är perfekt för att ta fram virke i rätt bredder för varje projekt, anser Bosse Thörn.

fungerar bra, men kommer att köras för fullt först till våren. Bosse har mycket uppsågat virke på tork, en del av det okantat.

– Jag ska använda kantverket för att ta fram virke i rätt bredder för olika projekt, säger Bosse som därmed får ett betydligt större sortiment i den egna brädgården.

Den första trekutterhyveln fanns kvar ända tills i fjol. Bosse trodde inte

• Ledstång av drivved.

att den hade något större värde, men inför köpet av kantverket satte han ut en annons på nätet. Den blev såld direkt, för nästan samma pris som han betalade för 16-17 år sedan.

• Trappan är gjord av återvunnet tegel från en gammal murstock.

• Huskroppen till höger är det gamla torpet. Övrigt är nybyggt av egensågat virke.

• Allt trä är sågat och hyvlat på gården. Och använt med känsla.

• Panelen behandlades med järnvitriol och fick ligga utomhus ett år, för att få den rätta grå nyansen.

• Landets skogsägare är nöjda med lönsamheten inom skogsbruket, det visar flera rapporter. Men skogens värde går för de flesta djupare än så. De egna ägorna blir en plats där man upplever stor livskvalitet.

Skogens värde växer med **egen förädling**

Låt din skog bli lönsam – redan idag! Möjligheten att själv kunna förädla skogsråvaran och få snabb avkastning har ökat intresset bland yngre att bli skogsägare. Med ett eget sågverk förändras bilden av skogen från en långsiktig investering till en löpande inkomstkälla.

– Våra kunder blir yngre och yngre, och det är ju otroligt positivt när unga människor vill satsa på skogen, säger Bengt-Olov Byström på Logosol.

Det är just de småskaliga lösningarna som tilltalar den yngre generationen.

– Kanske en reaktion på att dagens skogsbruk får allt effektivare och mer påkostade skogsmaskiner för varje år som går, samtidigt som sågverken centraliseras. Utvecklingen är oundviklig och i många bemärkelser positiv, men dagens skogsägare får inte samma kontakt med slutresultatet, det vill säga avverkningsfärdiga träd. Tidigare generationer deltog aktivt i avverknings- och i många fall även förädling i mindre lokala träförädlingsföretag, säger Bengt-Olov Byström.

BÄTTRE BETALT FÖR SKOGEN

För 20 år sedan lanserades de första riktigt småskaliga sågverken, enkla maskiner som många har råd med. Sen dess har allt fler upptäckt möjligheten att skörda plank och bräder ur egen skog. Ett eget sågverk återknyter kontakten med råvaran.

När Bengt-Olov Byström startade Logosol 1989 fanns det bara en produkt i sortimentet, det portabla kedjesågverket Solosågen. Med tiden har allt effektivare maskiner för småskalig träförädling lanserats. De mindre sågverken har bland annat fått sällskap av effektiva bandsågverk för skogsägare som vill satsa mer än på bara sågning för husbehov.

– Allt fler skogsägare har upptäckt möjligheten att tjäna pengar

på att ta hand om, åtminstone en del av sin skog själv, säger Bengt-Olov Byström.

Det är främst vid mindre avverkningar, vindfällan och fröträd som egen träförädling lönar sig. Som många skogsägare har fått erfara brukar försäljning av mindre partier virke i slutändan ge ett mycket magert resultat. Även för den skogsägare som vill göra små uttag varje år är egen förädling ett sätt att få bra betalt för sin skog.

SKOGEN – ETT FRITIDSINTRESSE

Bengt-Olov Byström är själv skogsägare, genom åren har han både ärvt och köpt skog. Han tar aktiv del i beslut om gallring, plantering och avverkning, men ser skogsägandet som mer än så. På släktgården norr om Örnsköldsvik har han, liksom var tjugonde skogsägare i Sverige en Solosåg som han använder för att såga fram det virke han behöver.

– Många skogsägare har precis som jag skogen som fritidsintresse. De egna ägorna blir en plats där man upplever stor livskvalité, i form av jakt, fiske eller en enkel skogspromenad. För mig är det möjligheten att själv kunna förädla skogsråvaran som ger den verkliga lyckokänslan, säger Bengt-Olov Byström.

SMÅSKALIG VERKSAMHET

I dag finns det stora möjligheter att starta verksamhet inom småskalig träförädling.

– Utvecklingen med de storskaliga byggmarknaderna öppnar vägen för småskaliga verksamheter. Ett litet företag kan erbjuda unika produkter med hög kvalitet och behöver inte konkurrera med lågprisvaruhuset, säger Bengt-Olov Byström. Vi har idag kontakt med 100-tals personer som har småskalig träförädling som en viktig del av sin inkomstkälla. I många fall som huvudsyssla med våra maskiner som bas för verksamheten.

Ofta finns en fyrsidig panelhyvel i maskinparken. En hyvel tar den sågade varan ytterligare ett steg i förädlingskedjan. När en sågad bräda hyvlas ökar värdet betydligt!

• Under samma tak samarbetar tre företagare inom träförädling, finsnickeri och byggnadsvård: Tommie Johnsson, Karin Jacobsson och Cecilia Berlin.

• Karin Jacobsson med ett nyckelskåp som hon tillverkat med inspiration av läns museets utställning med äldre golvr, så kallade Ångermanlandsbrud.

Triss i träsamarbete

– Fura luktar gott. Björk är bra att skära i, liksom asp även om det sliter på verktygen, säger finsnickaren Karin Jacobsson som liksom sina gustavianska föregångare bygger kungliga möbler med svenska träslag. De senaste tio åren har hon specialiserat sig på att tillverka och laga möbler enligt gammaldags hantverkstradition. Kunderna finns över hela Sverige och från och med årsskiftet delar hon lokal och maskinpark med två egenföretagare inom samma bransch.

Under 1700-talet blomstrade möbelkonsten i Sverige, först i kurvig rokoko och senare i stram gustaviansk klassicism. Hantverkarna var skickliga och formspråket elegant. Gustavianska möbler förknippas traditionellt med herrgårdar och slott, men enligt Karin Jacobsson passar hennes möbler lika bra i vanliga hus och lägenheter.

– När jag tittar på en gammal möbel försöker jag förstå hur den är tillverkad. Sedan använder jag samma teknik och material, berättar hon.

MASKINPARK PÅ HJUL

Från och med årsskiftet drivs verksamheten i nya lokaler strax norr om Härnösand.

– Vi flyttade in den sista december, men inredningen av lokalen har fått vänta eftersom vi haft så många uppdrag. Kunderna måste ju komma först, säger Karin, som bygger upp

• Ett måttbeställt kök växer fram.

den gemensamma snickeriverkstaden tillsammans med Tommie Johnsson och Cecilia Berlin.

Bland verktyg, sågspån och träplankor i olika dimensioner pågår flera projekt. Ett måttbeställt kök och en bardisk till en restaurang växer fram samtidigt som en stor virkeshög väntar på hyvling.

– Det är tur att hela maskinparken är på hjul, konstaterar Tommie, som ser fram emot att få upp spånsugar, rör och kablar från golvet.

Det senaste inköpet är en rikt- och planhyvel från Logosol, modell H410.

– Den är jag otroligt nöjd med. Maskinen har redan gjort stor nytta eftersom den klarar att hyvla riktigt breda ämnen, säger Karin.

– En annan fördel är det stabila sidanhållet som gör arbetet enkelt och säkert, säger Cecilia Berlin, som tidigare var anställd av Karin men nu också startat eget.

KUNSKAPSLYFT I TRÄTEKNIK

Innan Tommie Johnsson startade det egna hyvleriet jobbade han på Logosol. Karin Jacobsson jobbade tidigare inom omsorgen och det var när en grupp på dagcentret sysslade med träslöjd som hon upptäckte ma-

• Nytilskottet i den gemensamma maskinparken: Logosol H410.

terialets möjligheter. Via kunskapslyftet utbildade hon sig i träteknik och gustavianskt möbelhantverk.

– Jag mår så otroligt bra av att skapa med händerna. När jag kommer hit på morgonen tar jag på mig hörselkåporna och går in i min egen värld. När jag kommer hem på kvällen är jag trött i kroppen, men ren i huvudet. Jobbet inom omsorgen var givande, men då var jag trött både fysiskt och psykiskt när dagen var slut, säger Karin.

Karins gustavianska möbler innehåller varken skruv eller spik och kan ärvas i generationer. Hon arbetar även med byggnadsvård och tillverkning av traditionsenliga fönster och dörrar. Bland kunderna finns både privatpersoner, företag, museer och kyrkor.

– Varje uppdrag är unikt, vilket är en del av charmen. Min dröm är att skapa en egen möbelkollektion. Jag skulle vilja kombinera den moderna compact living-stilen med skönheten i den gustavianska stilen, säger Karin.

Karin Jacobsson
Byggnadsvård & Finsnickeri
www.snickar-karin.se
Utrustning:
Logosol H410

Tommie Johnsson
TJ Hyvleri & Snickeri
www.bloggat.tjhyvleri.se
Utrustning:
Logosol PH260, Logosol SH230

Cecilia Berlin
Berlin Snickeri & Byggnadsvård
www.berlin-snickeri.se

FAKTA: Gustaviansk stil

En svensk variant av nyklassicismen och uppstod som en möbelstil omkring 1770. Det var Gustaf III som gav svenska hantverkare i uppdrag att tillverka möbler i samma stil som de exemplar han tagit med sig hem från kontinenten. Ädelträ var dock sällsynt i Sverige. Våra snickare fick använda inhemska träslag såsom al, björk och furu. Detta medförde att möblerna fick kraftigare dimensioner än originalen och den svenska stilen hade uppstått.

Stort tack till alla som deltog i vår kundundersökning!

Trygga affärer ger nöjda kunder

Du är en man mellan 35-60 år som äger ett sågverk eller en hyvel från Logosol. Du gillar friluftsliv och har ett byggprojekt på gång under det närmaste året. Som kund värdesätter du att produkterna är enkla att använda och har bra manualer, service och pris. Som potentiell kund går du och väntar på ett bra erbjudande eller rätt maskin och då kommer du att slå till direkt!

Känner du igen dig? Då kanske du var en av dem som deltog i Logosols kundundersökning som genomfördes på hemsidan under våren 2012. Totalt 821 personer tog sig tid och besvarade på enkätens 30 frågor.

– Vi vill verkligen tacka alla som deltog i vår kundundersökning. Era svar blir en betydelsefull pusselbit i vårt förbättringsarbete, hälsar Logosols marknadschef Katarina Byström.

GARANTIER ÖKAR TRYGGHETEN

Undersökningen visar bland annat att det viktigaste för Logosols kunder är garantier och fakta om Logosol. Det gör att kunden känner sig trygg i sitt köp. Just att kunderna märker att Logosol är ett tryggt företag att göra

affärer med är av stor betydelse för de som köpt en maskin, förutom upplevelsen och glädjen av att få skapa med trä.

”Det kan vara svårt för utomstående att förstå den glädje jag känner när våren kommer och det går att säga igen. Det är sådan livskvalitet. Det skänker stor tillfredsställelse att jag kan hjälpa mina barn med olika byggprojekt”, skriver en av undersökningens deltagare.

SVERIGES NÖJDASTE KUNDER?

–Våra kunder ger oss totalbetyget 4,23 på en 5-gradig skala. Det är vi otroligt stolta över, Logosol kan mycket väl ha Sveriges nöjdaste kunder, säger Malte Frisk, vd.

Undersökningen ger också viss kritik. Bland annat efterfrågas mer tekniska data kring maskinerna och ökad tillgänglighet under högsäsongen.

– Under några veckor på våren har vi högt tryck och det kan vara svårt att komma fram. Det är vi medvetna om och förutom att öka bemanningen har vi utvecklat sökfunktioner i e-butiken som förenklar beställning av reservdelar och skärutrustning. Som ett direkt resultat av undersökningsresultatet har vi dessutom påbörjat en översyn av samtliga manualer och den tekniska information som finns kring våra produkter på Internet, säger Katarina Byström.

– Vi vill verkligen tacka alla som deltog i vår kundundersökning. Era svar blir en betydelsefull pusselbit i vårt förbättringsarbete, hälsar Logosols marknadschef Katarina Byström.

SNABBA FAKTA OM LOGOSOLS KUNDER

- 80 % är män mellan 35-60 år
- 45 % är under 50 år
- 1/3 har inte egen skog

VANLIGASTE BYGGPROJEKTEN

- Renoverar ett gammalt hus
- Garage eller bastu/badtunna
- Bygge av uteplats

Marknadens bästa maskiner till vårens bästa priser.

www.skogtradgard.com

Honda TRX 500 FE -12

TRX500FE av 2012 års modell är verkligen en ny maskin helt igenom! Nyutvecklad motor, nu med bränsleinsprutning och vätskekyllning samt senaste versionen av Hondas beprövade ESP växellåda – växling med tummen.

Chassit är helt nytt med ny modern design, högre markfrigång, förbättrad fjädring, ny hjulutrustning med samma lasttåliga raka bakaxel som tidigare, förstås. En av våra verkliga grovjobbare i skogen.

VÅRENS ERBJUDANDE

59.900:-

Ord: 71.120:- exkl. moms

HONDA

MED GRUNDKIT:

73.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar vinsk med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

Honda TRX 420 FA

TRX420FA är en mellanstor fyrhjuling med mycket god komfort och utrustad med en femväxlad växellåda, som växlar automatiskt utan kraftavbrott. Delad bakaxel och hög markfrigång är två andra starka kort. Detta i samverkan gör att maskinen tar sig fram i terrängen på ett mycket följsamt och "flytande" sätt. Naturligtvis går det att växla själv också, med knappar på styret.

VÅRENS ERBJUDANDE

55.900:-

Ord: 64.900:- exkl. moms

MED GRUNDKIT:

69.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar vinsk med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

Honda TRX 420 FE -12

En av Hondas mest sålda fyrhjuling genom tiderna. Extremt tålig och driftsäker med ett chassi som är lagom stort för god framkomlighet och en motor som orkar med de flesta arbetsuppgifter. Motorn är vätskekyld med bränsleinsprutning och växellåda byter man med vänster tumme på styret.

VÅRENS ERBJUDANDE

54.900:-

Ord: 63.920:- exkl. moms

MED GRUNDKIT:

68.900:- exkl. moms

Grundkitet har en flyttbar vinsk med radiostyrning, hasplåt och drivaxelskydd som gör den redan robusta maskinen mer robust för dig som arbetar i lite hårdare terräng.

"Gårdsbutiken med inbyggd hemkänsla"

KJ Skog & Trädgård AB | Ope 175, 831 92 Östersund

063-354 45 | 070-662 76 86

www.skogtradgard.com

Skog & Trädgård
www.skogtradgard.com

• Enkelt och välplanerat har varit ledord när Christina Björklund valt färger och möbler till det nya huset. "Och jag har bidragit genom att alltid ge med mig på ett tidigt stadium för att konstatera att ett gemensamt byggprojekt består av många små beslut där man måste vara överens.

Byggt från grunden – rus

På Ludvig Nordströms gata i Härnösand har Bengt-Olov och Christina skapat ett nytt liv tillsammans. I deras händer sitter minnet kvar av varje trälist, varje skarv och penseldrag. Lågenergihuset som de byggt från grunden är planerat och organiserat för en gemensam framtid som aktiva pensionärer.

– Vi hade inte kunnat få det bättre, och när man bygger själv kan man ju få det precis som man vill ha det, säger Bengt-Olov Byström och lägger armen om sin Christina.

Vi sitter runt bordet i det hemtrevliga köket som är ljust och genomtänkt med rätt höjd på maskiner och arbetsytor. Här lagas det en hel del mat och bland gästerna finns ofta barn och barnbarn.

lärde mig att det enklaste oftast blir bäst, säger Christina Björklund och ger badrummen som exempel.

– Efter att ha sett allt valde vi vitt och svart kakel, enklaste modellen. Resultatet blev tidlöst och enkelt.

MÅNGA SMÅ BESLUT

Inflyttningen i det nybyggda huset skedde lagom till julen 2011, ganska exakt trettio månader efter rivningen av det gamla ödehuset som först stod på tomten. När paret ser tillbaka på perioden som byggmästare blir det en del minnen och skratt. Ett stort byggprojekt består av många små beslut där man måste vara överens. Inför inflyttningen handlade det mest om inredning.

– Allt kom liksom på en gång. Val av färger, tapeter, möbler och kakel. Vi hade travar med tapetkartor och inredningstidningar och åkte runt på affärer. Jag

ANOR FRÅN 1700-TALET

Byggnaden är en del av Östanbäcken, ett k-märkt kvarter i centrala Härnösand med anor från 1700-talet. Rivningen och uppbyggnaden har skett i samråd med både kommunen och läns museet. När huset skulle målas kom stadsarkitekten på besök för att hjälpa till med färgvalet.

– För oss var det viktigt att huset passade in i omgivningen. Vi gick runt och tittade på grannhusen och funderade, men ingen färg kändes rätt. När vi kom hem igen hade Bengt-Olov tagit fram en ribb som han sparat från det gamla husets

• Det hemtrevliga köket är ljust och genomtänkt med rätt höjd på maskiner och arbetsytor. En viktig aspekt under husbygget har varit att anpassa boendet för framtiden. Breda dörrar och öppna ytor bidrar till en miljö som ska fungera bra under ett långt liv tillsammans.

gt stadium", säger Bengt-Olov Byström som kan

• Här bor Bengt-Olov och Christina i ett lågenergihus som de bokstavligen byggt upp från grunden. Barnbarnen Saga och Dag Byström bor grannar och kommer gärna förbi och hälsar på.

• Penselmålade detaljer och lister som hyvats på Solohyveln ger huset extra hög kvalitet.

Bengt-Olovs nybyggartips

- **Ta tidigt kontakt med en rörmockare.** Just den här delen är extra viktig att få rätt från början.
- **Tillverka eget byggmaterial om du har möjlighet.** Ekonomiskt och roligt. Höjer kvalitén i hela bygget
- **Bygg hållbart för framtiden.** Miljövänligt och anpassat för livets alla skeden.

stat för framtiden

• Att bygga nytt i ett k-märkt område har enligt paret fungerat bra. Det gamla huset som stod på tomten hade liksom resten av kvarteret en stomme från 1721, då stadsdelen Östanbäcken återuppbyggdes efter en brand.

fasad. Vi bara tittade på varandra och sa, den ska vi ha, berättar Christina.

Idag hänger den gamla ribben på en hedersplats i hallen. En målerifirma tog fram den exakta kulören som ligger nära gråturkos. Färgen beskrivs bäst som grön och blå på samma gång, och brytningen mot de vita fodren och knutarna blev en bra kombination. Även den gamla ribbens form blev en del av den nya fasaden.

– För att få formen exakt beställde vi specialstål. Annars har vi hyvlat fram i stort sett alla svanhalslister i huset med standardstål på solohyveln, berättar Bengt-Olov.

ANPASSAT FÖR FRAMTIDEN

De höga allmogefönstren med djupa smygar är husets stolthet. I varje fönster finns två infällda led-spotlights som tänds och släckt automatiskt. En

annan detalj som ger huset en smakfull exteriör är de profilerade taktassarna och den återhållsamma snickarglädjen som pryder gavelspetsarna.

– Visst har vi jobbat mycket med många fina och genomtänkta detaljer, men själv är jag mest stolt över totallösningen, säger Bengt-Olov.

När man bygger nytt har man chansen att göra rätt från början. Samarbetet med arkitekten Anders Nyquist satte fokus på kretsloppsanpassning i ett tidigt skede. Att medvetet välja miljövänlig byggteknik och hållbara energilösningar har varit en självklarhet för både Bengt-Olov och Christina. En annan viktig aspekt under husbygget har varit att anpassa boendet för framtiden. Breda dörrar och öppna ytor bidrar till en miljö som ska fungera bra under ett långt liv tillsammans.

– I somras byggde vi en träveranda som sträcker sig en bit runt huset. Tomten är begränsad och vi har ingen gräsmatta att sköta, vilket faktiskt

är en fördel för oss. Det blir som ett lägenhetsboende, fast i villa, förklarar Bengt-Olov.

Även när det gällde altanen ville paret prova en miljövänlig variant. Istället för att köpa tryckimpregnerat behandlades allt konstruktionsvirke och undersidan på trallvirket med tjärolja.

HÖGRE KVALITÉ MED EGEN FÖRÄDLING

– Vi har byggt ett hus som kommer att stå i många hundra år. Det är en insikt som ger perspektiv när det gäller val

att byggmaterial, säger Bengt-Olov, som sågat allt virke till fasaden på Solosågen och Låks ramsåg.

– Den lilla Solohyveln har vi tjänat in flera gånger om under bygget. Att hyvla själv i stället för att köpa färdigt är ett roligt och ekonomiskt sätt att höja kvalitén på ett hus. En egen hyvelmaskin öppnar dessutom fantastiska möjligheter när det gäller listernas utformning, säger Christina.

"VI HAR BYGGT ETT HUS SOM KOMMER ATT STÅ I MÅNGA HUNDRA ÅR."

Profilerade taktassar och återhållsam snickarglädje pryder gavelspetsarna.

• Höga allmogefönster med djupa smygar och infällda spotlights är husets stolthet. Listerna är hyvlade på Solohyveln.

5 miljövänliga lösningar

- Solceller på taket
- Återvinning av energitappvatten
- Återvinning av frånluft
- Cellulosafiber som isolering i vägg och yttertak
- Led-belysning både ute och inne

• Det ljusa trapphuset har infälld belysning.

Sätt hjul på bandsågverket så kan du såga var du vill

Sätt hjul och dragkrok på Logosols bandsågverk LM Pro och ML 26.

Rådet kommer från Ingemar Hjalmarsson som beställde sitt sågverk med trailerpaket. – Då kan man såga ute och köra in sågverket i garaget på vintern, säger han.

Ingemar driver en gård i byn Svebråta utanför Hjo. Förr om åren var här mjölkproduktion och dessutom eget skogsbruk och skogskörningar åt andra. Skogen fick övertaget och det blev både skördare, skotare och anställda. Djuren såldes av och jordbruket begränsades till odling av höst-vete, raps, malkorn och havre.

BYNS SÅGVERK FÖRSVANN

För några år sedan bestämde sig Ingemar, som hunnit bli 76 år, för att slå av på takten. Han sålde skogsmaskinerna, men insåg efter en tid att han inte trivs med att sitta stilla och ha det bra.

– Jag måste ha något att göra för annars blir jag inte något trevligt um-

gänge, säger han.

Därför köpte han våren 2012 ett LM Pro bandsågverk, Logosols tvåkutterhyvel DH410 och därtill en skotare, klassikern Blondin som trots namnet i alla tider varit blå.

– I min ungdom arbetade jag ett par år som andresågare på en ramsåg. Det var ett hårt men intressant jobb, säger han.

I byn fanns länge en sågbänk och en liten ramsåg, där Ingemar och grannarna sågade för husbehov. Utrustningen är historia och lämnade efter sig ett stort tomrum.

– Har man ett eget sågverk, så kan man såga om det blir några timmar över. Ska man leja bort sågningen, så måste man köra iväg med timret och anpassa sig till när andra har tid, säger han.

FLYTAS MED FYRHJULING

De flesta som köper ett lite större bandsågverk ställer det inne och bultar fast det i betonggolvet. Ingemar värdesätter att stå utomhus och såga. Därför beställde han det med hjul och dragkrok.

– Vi sågar på den gamla gödselplattan, säger Ingemar.

Han visar sågplatsen med stockbordet. Det är bara att backa in med sågverket och sätta igång. När säsongen är slut, drar han in det med fyrehjuling i maskinhallen, där sågverket rengörs och smörjs för att sedan ställas in i ett garage för vinterförvaring.

Hemma på gården räcker det med en fyrehjuling för att flytta runt sågverket. Dessutom finns möjligheten att koppla det efter en personbil och flytta sågverket längre sträckor.

BÄTTRE BASTUPANEL

Sågverk har han tidigare erfarenhet av, däremot inte av hyvelmaskiner. Men tvåkutterhyveln var snabbt i produktion och ett av de första jobben var pärlspont av asp, för en bastu.

– Det räcker med att fråga vad bastupanel kostar i byggvaruhandeln för att man ska hyvla den själv. Dessutom är panelen som finns att köpa bara 10-12 millimeter tunn. Vi hyvlade 22 millimeter för att få lite stadga, säger Ingemar.

Mest nöjd är han med veven som ställer höjden på hyvelbordet. Inställningen är överraskande exakt och det blir samma mått varenda gång.

• Det bästa med Logosols tvåkutterhyvel är den exakta höjdställningen, anser Ingemar Hjalmarsson.

– Ställer jag in hyveln för 20 millimeter så visar skjutmättet att det färdiga resultatet blir 20 millimeter, säger Ingemar Hjalmarsson, en glad pensionär som har fått lagom mycket att göra.

Smart-Holder®
Design Protected Patented

Smart-Splitter®
Patented

**Såga och klyv din ved
Enkelt,
Effektivt
och Säkert !**

AGMA AB
Götgatan 6 B, 90327 Umeå
Tel: 090-13 86 50, Fax: 090-13 86 51
e-mail: smart@agma.com
Web: www.agma.com

– Sätt hjul på bandsågverket så kan du såga var du vill och backa in det i garaget när det inte används, säger Ingemar Hjalmarsson.

Ingemar Hjalmarsson är mycket nöjd med dimensionerna från sågverk och hyvel.

• Nu har det blivit lättare att hitta reservdelen du behöver. En smart sökfunktion i e-butiken på www.logosol.se visar detaljerade sprängskisser av maskinen. Det blir enklare att beställa när du vet exakt vad du ska ha.

Hitta rätt reservdel direkt i e-butiken

Söker du en reservdel till Solosågen? Använd den nya sökfunktionen i Logosols e-butik så hittar du snabbt rätt del till rätt pris.

Nu har det blivit lättare att hitta reservdelen du behöver. En smart sökfunktion visar detaljerade sprängskisser av maskinen och det blir enklare att beställa när du vet exakt vad du ska ha, oavsett om du ringer oss eller handlar över Internet.

– Funktionen har ett översikts-

läge där varje reservdel är inritad med nummer. Under sprängskissen finns en lättöverskådlig lista där varje nummer kompletteras med rätt produkt och pris, säger Robert Berglund, webbutvecklare.

Reservdelssök vänder sig först och främst till kunder, men funktionen har även blivit ett uppskattat verktyg bland Logosols säljare och det är naturligtvis ett kvitto på användarnytta. Målet är att alla huvudprodukter ska finnas med. I nuläget hittar du Solosågen, elsåg, motorsåg och Logosol PH360.

**1 år + premie
567:-**

Erbjudande!

Tidningen SKOGEN har i snart 100 år varit det självklara valet för skogsägaren och yrkesverksamma. Tidningen är helt obunden och ger en opartisk information om den senaste utvecklingen på marknaden.

Teckna en prenumeration idag - och välj en valfri premie till ett värde av 260 kr.

Helårsprenumeration 11 nr för **567 kr** + den populära boken **Sälja Virke**, som hjälper dig att lyckas bättre med dina virkesaffärer. Eller om du redan har boken - **4 extra nummer** av tidningen SKOGEN.

Gå in på www.skogen.se/helarsprenumeration eller skicka in din beställning till lena@skogen.se eller ring 08-412 15 80. Glöm inte att ange vilken premie du önskar samt kampanjkoden: Logosol.

SKOGEN

Box 1159, 111 81 STOCKHOLM
www.skogen.se • info@skogen.se • 08-412 15 00

Erbjudandet gäller endast för nya prenumeranter inom Sverige och t o m 31 december 2013.

• Högen med 68 obehandlade stockar.

Enkel knut.

Bås för två kor dolde sig i ruinen.

• Byggnaden med lada och ladugård färdigrenoverad.

Stockar från egen skog blev nygammal ladugård

Han sågade och sågade och glömde både mat och sömn. När hustrun fick semester tre veckor senare och kom upp till torpet kände hon först inte igen den skäggige gubben i för stora kläder som stod på gården med en motorsåg i handen.

När Lars Holmqvist med fru köpte ett torp mitt i den ångermanländska tallskogen ingick en fallfärdig ladugård i paketet. De första åren fick byggnaden stå med en presenning över det trasiga spåntaket och de grånade timmerväggarna stöttades upp provisoriskt.

– Jag anmälde mig till en kurs i timring också. Och samlade på mig en del verktyg. Om jag skulle få för mig något i framtiden, säger Lars.

SOM ETT BREV PÅ POSTEN

Det hann gå ytterligare några år innan det kom ett brev som skulle öppna nya möjligheter. Brevet kom från dåvarande Vägverket och meddelade att vägen genom byn skulle renoveras. Vägprojektet innebar bland annat en breddning.

– De ville lösa in en bit av vår mark på bägge sidor om vägen. Där växte en del fina furor som vi var glada över. Jag fick en idé och tog kontakt med arbetsledaren. Nästa vår när jag kom upp till torpet fick jag se en härlig syn. Mitt på gården låg en trave med 68 rejäla timmerstockar. Jag gick omkring och myste i flera dagar.

För att blocka stockarna behövdes ett sågverk och Lars tog kontakt med Logosol. Efter en del tips byggde han ett sågbord med sågbalk och köpte en timmerjigg med kraftig motorsåg och långt svärd.

– Jag sågade i tre veckor. Två sågsnitt på varje 5,5 meters stock. Det var ett tungt jobb och matlagningen

• Lars Holmqvist sågar golvet av gran från egen skog.

kom på undantag. När hustrun senare på sommaren dök upp för sin semester undrade hon naturligtvis var jag var någonstans. Hon frågade den skäggige gubben med alldeles för stora kläder som stod där på gården. När missförhållandet var uppklärt satte hon kurs på stugans ytterdörr. Nu ska du gödas, sa hon och försvann in. Jag kände mig som en gris inför julen, skojar Lars.

DAGS FÖR REPETITION AV TIMRINGSKURSEN

Den fallfärdiga byggnaden hade från början bestått av både vedbod, hölada, ladugård och utedass. Vedbod och hölada var byggda med stomme av stockar och plank spikat som fasad. Ladugården med tillhörande utedass var timrad.

Senare den hösten revs ladugårdsdelen och under vintern läste Lars Holmqvist allt han kom över om timringstekniker och lämpliga verktyg. Fem år hade gått sedan timringskursen så en repetition var på sin plats.

– Det var med pirr i magen jag anlände till torpet på vårsidan. Där låg traven med sågade stockar intill sågbordet jag byggt. Från början tänkte jag använda samma typ av verktyg som man byggde med förr. Timmersvans, fogsvans, yxor och navare. Mina söner lyckades dock övertyga mig att lägga de idéerna på hyllan. Som tur var. Det blev motorsåg och en kraftig långsamtgående elektrisk bormaskin, berättar Lars.

ENKELT OCH SÄKERT ARBETSSÄTT

Själva timringsprojektet började med en del funderingar. Lars Holmqvist kände väl till byggprincipen, men arbetssättet var svårare att planera eftersom han ville klara allt själv. Jobbet måste bli både enkelt och säkert.

– Grannarna hade erbjudit sig att hjälpa till om det körde ihop sig. Det var bra att veta men jag ville klara det själv, berättar Lars.

Traven med de 68 stockarna var ganska hög så det var en ansträngning bara det att få ner dem på marken. Tvärs över varje stock i varje ände skulle en knut sågas och huggas ut.

– Knututtaget var 5 ½ tum, som var stockens mått efter sågningen, och mellan 2 och 6 tum djup beroende på hur grov stocken var. Jag mätte allt i tum eftersom den äldre förlagan byggdes i tum.

Kryssmätning och inpassning på grundstenarna tog sin tid. För att väggarna skulle bli täta måste dessutom ett långdrag huggas ut på undersidan av varje stock.

– Tekniken med långdrag innebär att man för över ojämnheterna på understockens översida till undersidan på överstocken. När överstocken ligger rätt drar man ett dragjärn mellan stockarna på bägge sidor. Då får man två ritsar i överstocken som ska huggas ut. I den skåran läggs isoleringen.

Jag fyllde i ritsen med rödpenna så att den syntes bättre, berättar Lars.

Med bormaskin borrarde hål i varje stock för träplugg, så kallad dymlingar som ska hålla stockarna på plats. Enligt Lars gick det åt en dag att tillverka cirka 200 dymlingar, 12 tum långa och lite grövre än borrhålen i diameter för att de ska fästa ordentligt.

GÖDSELLUCKAN FICK BLI FÖNSTER

I slutet av bygget tillverkade Lars Holmqvist en bred och låg ladugårdsdörr i samma mått som den gamla. Fönsteröppningar sågades ut och man bestämde att platsen för den gamla gödselluckan också fick bli ett fönster. En pensionerad snickare på byn tillverkade tre fönsterkarmar med bågar. Till golvläggningen användes gran från den egna skogen.

– Motorsågen, giggen och sågbordet kom till användning igen. Grova plankor lagda i kilform passade bra i den nygamla ladugården, säger Lars, som flera gånger under byggets gång återkommit till sönerns råd om att göra det enkelt.

Visst ska renoveringen av en gammal byggnad ske med varsam hand, men det måste vara praktiskt också. Mossa var isolering på den gamla byggnaden men i nybygget användes remsor av lin. Den gamla lagården hade tak av spån, den nya byggnaden har plåttak.

När allt stod klart blev det naturligtvis invigning med släkt och vänner.

– Att bestämma sig för att göra något man aldrig har gjort. Att påbörja ett projekt utan att veta hur lång tid det kommer att ta eller hur mycket arbete det kan bli. Det är helt enkelt spännande, säger Lars Holmqvist, som nu börjat fundera på vad han ska göra med den nästan nedfallna sommarladugården som står nere i skogen...

• Här i skogarna i Ångermanland pågick bygget.

• Ladugården mitt i sommarängen. "Vi ville inte bara stå och se på när den föll ihop. Ladan visade sig dessutom vara den enda i byn som fortfarande var i originalskick. Alla andra hade blivit ombyggda", berättar Lars Holmqvist.

• Sakta men säkert kommer taket på plats.

VAD SKA DU BYGGA I VÅR ?

Bengt-Olov Byström, styrelse-ordförande:

– I sommar ska jag bygga ett veranda-staket. Själva verandan byggde jag i fjol och den sträcker sig en bit runt huset. Nu kommer det att bli riktigt bra med ett altanräcke som ramar in byggnaden.

Tommie Johnsson, driver TJ Hyvleri:

– Frugan har köpt en begagnad pergola i trä som jag tänkte renovera. Jag ska ta hem den och byta ut lite virke så att vi kan ha den i trädgården med klängväxter.

Maria Palmgren, ekonomichef:

– I fjol sågade jag ned en lönn på gården. Jag behöll en kraftig gren för ett snickeriprojekt, men riktigt vad det ska bli har jag inte bestämt än. Kanske en bricka eller en pall.

Janne Engvall, exportsäljare:

– Jag ska bygga en inglasad altan till sommarstugan. Vi får väl se hur mycket jag hinner med, men golvet blir nog hyvlat på en logosolhyvel PH260.

TÄVLING!

Fota och berätta om ditt bästa byggprojekt och vinn en snickaryxa från Gränsfors bruk! Skicka in bilder och berätta om ditt byggprojekt. Du kan tävla i tre olika kategorier:
1) Projekt som tog ca 1 vecka
2) Projekt som tog 2-3 veckor
3) Projekt som tog längre än 3 veckor

Maila ditt bidrag till katarina@logosol.se, senast den 31 augusti.

Alla bidrag som vi publicerar i vårt nyhetsbrev, på hemsidan eller i Nysågat belönas med keps, termometer och tumstock från LOGOSOL.

– Logosols planhyvel och vertikalfräsen MF30 är utmärkta maskiner för tillverkning av kvalitetsfönster, anser Per Blomqvist på OscarsHus AB.

• Det är detaljarbetet som gör skillnaden vid tillverkning av fönster.

Fönsterbågarna sammanfogas med träplugg för att det i framtiden ska vara lättare att byta skadade detaljer.

Så här gör man ett fönster som håller i flera hundra år

På 1700-talet kunde man tillverka fönster. Det fick Per Blomqvist i Brösarp se med egna ögon när han renoverade gamla fönster i kärnfura som bara behövde skrapas och målas om. Idag nytillverkar han likadana fönster av prima stamblock.

Per Blomqvist arbetade tidigare som programmerare och datakonsult. Vid millennieskiftet blev han överdoserad av den då så omskrivna millenniebuggen, som påstods kunna orsaka allt från tysta telefoner till störtade flygplan.

– Vi var sex man som satt i ett rum under ett år och gick igenom och skrev om gamla program, minns Per.

Sedan bestämde han sig för att byta inriktning och syssla med något han verkligen brinner för, renovering av gamla hus. Han gick en utbildning till fönsterhantverkare och startade eget företag inom fönsterrenovering och byggnadsvård.

JÄMNÅRIGA MED LINNÉ

Med dagens yrkesuppdelning krävs en handfull olika hantverkare för att

renovera och sätta in fönster. Det är snickare, glasmästare, målare och plåtslagare. En fönsterhantverkare är utbildad för att klara allt.

Hemorten Brösarp med sina berömda backar är porten från norr till Österlen. I området finns många gamla trähus och en köpstark grupp av sommargäster och pensionärer med intresse att vårda sina hus.

– Ett av våra uppdrag var att renovera fönstren i ett säteri som Linné besökte under sin skånska resa. Fönsterkarmarna var från 1740 och bågarna utbytta 1910. Det mesta var i perfekt skick, berättar Per.

LIKA BRA SOM NYA

Senare tiders forskning vid bland annat Lunds tekniska högskola visar att gamla tiders fönster med innerfönster och bred luftspalt isolerar bra. Välbyggda fönster med rätt utförd tätning kan fak-

tiskt konkurrera med moderna tre-glasfönster.

Därför började Per nytillverka fönster i gammal modell. De blir allt mer efterfrågade, både vid renovering och för nybyggen. Efterfrågan gjorde att han för några år sedan växlade upp till aktiebolag, OscarsHus AB, och började anställa personal. Han har idag en målare anställd på heltid

och ytterligare två på timmar.

Nyttillverkningen ställde högre krav på maskinparken. Hobbymaskinerna ersattes för drygt ett år sedan av Logosols rikt- och planhyvel H410 samt vertikalfräsen MF30.

– Det krävs bra maskiner för att tillverka fönster, eftersom man använder kärnfura som är tuffare att bearbeta, förklarar Per som är nöjd med både maskinernas kvalitet och prislappen.

OscarsHus använder enbart kärnvirke från stamblock till fönster. Stamblock är utvalda rotstockar av allra högsta kvalitet, med hög andel kärna när det handlar om fura. Kärnveden är impregnerad av naturen.

– Vi renoverade nyligen fönstren i ett hus som stått tomt och kallt sedan 1975. Det fanns inte en färgflaga kvar, men det mesta gick att använda, säger Per.

MÅLARFÄRG OCH GLAS

För att tillverka hållbara och vackra fönster krävs mer än bra virke och bra maskiner. Det är ett precisionshantverk och för att dra nytta av kärnfurans fördelar, så rekommenderar Per att man använder linoljefärg. Varför? För att linoljefärg åldras utifrån och in. När ytan börjar krita är det dags att måla om. När plastfärg börjar spricka så kan det vara för sent.

Till fönster på gammalt vis hör

• Här målas bara fönster med linoljefärg. Så gjorde man förr och det håller. Tättningslist av lin och gamla tiders pappersremсор för tätning av fönster.

även riktigt munblåst glas, vilket fortfarande nytillverkas. Det finns även maskinproducerat kulturglas, som har liknande egenskaper. Det lätt vågiga glaset gör att ljuset bryta, vilket sprider ljuset bättre inomhus och ger huset liv från utsidan.

Per Blomqvist driver även en byggnadsvårdsbutik i Brösarp, med rätt sorts färger, handtryckta tapeter, beslag i gammal stil och mycket annat. Båda verksamheterna presenteras på hemsida www.oscarshus.se.

Matälskare valfärdar till hemsågad fiskrestaurang

Hur försörjer man sig på småskalig träförädling? Det är en återkommande fråga till Logosol.

Svaret kan vara att starta fiskodling, gårdsbutik och restaurang – Hyvelmaskinen har varit och är viktig för utvecklingen av företaget, säger Nils Ekwall som driver Tiraholms Fisk tillsammans med hus-trun Vicky Kirsebom-Ekwall.

Paret befinner sig mitt i en imponerande entreprenörskapsresa. Allt började 1928 när Nils farfar köpte Tiraholms gård vid sjön Bolmens västra strand. Bolmen är Götalands största insjö söder om Vättern, på gränsen mellan Småland och Halland. Gården var länge ett vanligt jordbruk, med mjölkproduktion, köttjur och fiske som komplement.

Men när Nils och Vicky tog över för drygt 30 år så började förändringen. Fisket blev en allt större del och utvecklades med odling av regnbåge. De sista köttdjuren skickades iväg 1984.

FISKE ERSATTE KOR

Fisken förädlades och såldes direkt till konsument. Nisses pappa Gustaf förestod under några år ett fiskstånd på torget i Ljungby, men försäljningen flyttade hem när gårdsbutiken stod färdig 1988 i ena änden av den tidigare ladugården.

– Vi började få förfrågningar om vi kunde ordna personalfester på gården och då beslutade vi oss för att starta restaurang, berättar Vicky.

Steket var inte så långt för en skogsägare med eget sågverk och en hyvelmaskin från Logosol. Restaurangen öppnade med 40 platser. Problemet var att de hugade gästerna blev allt fler. Det håller inte att förväntansfulla kunder tvingas vända när restaurangen ligger mitt ute i skogen, en halvmil från närmaste granne.

GUÐRUN SERVERADE VIRKET

Lösningen blev att bygga ett kafé i andra änden av ladugården. Matgästerna fick en rabattkupong på kaffe och glass och gick dit för att avsluta middagen. Samtidigt blev bord lediga för nya gäster.

Men det var en kortvarig lösning. Tillströmningen fortsatte att öka och restaurangen byggdes ut i steg. Bland annat bidrog stormen Gudrun med virke 2005. Stormen fällde 8 000 kubikmeter skog på gården. Ett förödande slag som Nils och Vicky kunde vända till utveckling av företaget, genom att såga upp och använda en hel del av virket för att rusta ladugården och bygga ut restaurangen.

• Vicky Kirsebom-Ekwall och Nils Ekwall i den nybyggda delen av restaurangen. Allt synligt virke är hyvlat på en Solohyvel.

Idag är byggnaden fylld från ände till ände och restaurangköket håller på att byggas ut.

– Allt virke har vi sågat och hyvlat när det är lågsäsong för restaurang och fiske, berättar Vicky.

SOLOHYVELN I CENTRUM

Vid varje utbyggnad har Solohyveln stått mitt i byggplatsen, för att hyvla och dimensionera virke i takt med att det används. Det är en perfekt lösning för att bygga rationellt och förverkliga idéer när de dyker upp.

Dagens restaurang är en dröm för trävänner. Varenda planka är i obehandlad furu, varenda panel har monterats enligt konstens alla regler med kärnsidan utåt och kvistarna åt rätt håll.

– Jag skulle inte kunna använda virket som finns i bygghandeln. Det går inte att bygga rätt när det är felsågat, säger Nils.

Den stora fördelen med att såga och hyvla själv är att man inte binder så stora kostnader i byggmaterial, att man kan bygga i takt med behovet och att det inte spelar så stor roll om det blir fel. Istället för en tung kostnad så blir virket en möjlighet.

Idéer har Vicky och Nils haft åtskilliga genom åren. Och med envishet har de förverkligat dem. Idag är det ingen som ifrågasätter hur man kan driva restaurang och fiskbutik mitt ute i skogen.

• Det som förr var en ladugård är idag fiskaffär i den högra delen och restaurang i övrigt.

SATSA PÅ KVALITET

– Det viktiga är att våga gå sin egen väg och att vara först. Att plagiera vad andra redan har gjort fungerar sällan, säger Vicky.

Men väl så viktigt är högsta kvalitet. Gösen är paradnumret, men regnbåge rökt på olika sätt får också många fiskälskare från hela Norden och Tyskland att köra långa omvägar för att besöka restaurangen och köpa delikatesser.

Men hur går verksamheten? Mycket bra, är svaret. Nils, Vicky och barnen Jonas och Malin jobbar heltid i företaget. Under sommaren och vid julbordet skapas jobb åt betydligt fler.

Förra året hade restaurangen 19 000 gäster och det kommer med all säkerhet att öka under sommaren

• Den som sågar och hyvlar själv kan ta ut svängarna i form och material.

2013. Ryktet om den utsökta gösen och regnbågen sprider sig.

Mer om Tiraholms Fisk finns att läsa på www.tiraholm.se.

Magasinet för dig
som bor och trivs på landet

Magasinet
ALLT OM **GÅRDEN**

**Prenumerera på
8 nummer för 391 kr**

Gå in på

www.alltomgarden.se/prenumerera

– Med rammesaga fikk jeg større kapasitet

På gården til Geir Brattbakk har det tydeligvis vært stor aktivitet det siste året og vi besøker han for å se på utbyggingen han har gjort. Her ser vi flere nye bygg og vi møter sagbrukseieren i det han kommer ut fra saghuset.

Geir forteller at han vurderte å sette inn ei større sirkelsag for å kunne øke produksjonen, men han fikk det rådet at skulle produksjonen øke noe vesentlig, så måtte han komplettere sag linja med ei rammesag.

Målet er å sage 8-900 m³ tettvokst gran i året og hovedproduktet jeg leverer er førsteklassestettvokst bordkledning. På gården er det i dag kjøttfe og grasproduksjon i tillegg til sagbruket. Jeg har stor interesse for treforedling og det har vært en del saging i alle år. Etter hvert har tankene om å gjøre noe mer ut av skogen i bygda blitt sterkere og det hele begynte når jeg kjøpte den minste høvelen fra Logosol slik at jeg kunne dimensjonere litt planker og kledning. Jeg fikk da se hvor fantastisk fin materialene vart etter at de var kjørt en runde i høvelen, og tankene om en større høvel tok form.

SATSE PÅ SAGING

Jeg begynte da og leke med tanken om å kunne få til et årsverk eller to på saga. Tradisjonell gårdsdrift kaster mindre og mindre av seg, og noe måtte jeg gjøre. Valget sto da i mellom å bygge ut fjøset eller å satse

på saging, høvling og omsetning av trelast. Spørsmålet var da hvilket utstyr jeg burde investere i, og kostnadsrammen for hele prosjektet. Jeg kontaktet noen fagfolk og fikk en del råd og tips om forskjellige alternativer. Det ene var å sette inn en større sirkelsag og en stor høvel. Og det andre var å utvide med en rammesag, høvel og flishogger. Med rammesaga fikk jeg større kapasitet ved bord saging, samtidig som nøyaktighet og utnyttelse av stokken ble bedre. Samtidig gikk det fint å utnytte arbeidskapasiteten til en mann ekstra.

For videreforedlinga var høvelen sentral både for produksjon av listverk og panel, men ikke minst for profilering av utvendig kledning. Det virket som er for dårlig for å skjære opp kjører jeg i gjennom flishuggeren, det samme blir gjort med baken. Jeg blander i sagflis og spon og dette er etterspurt vare hos husdyr bøndene i bygda her. Nå skjærer jeg blokk på sirkelsaga og kjører den igjennom rammesaga som er ei Logosol Låks 500.

PERFEKT TIL BORDKLEDNING

Med denne kombinasjonen dobler jeg kapasiteten og det med ei maskinlinje som er lett å vedlikeholde samtidig svært økonomisk i drift. Rammesagen har den store fordel at alle bordene får akkurat nøyaktig dimensjon og ei overflate som er perfekt til bordkledning. Samtidig har jeg og fortjeneste med et ekstra bord i hver blokk i og med at rammesaga har smalere blad enn sirkelsagen.

Noe av det aller beste med å komplettere saglinja med ei rammesag er

for det første at den er enkel og rime- lig og installere, med det mener jeg at den trenger forholdsvis liten plass og lite strøm. Maskinen er lett og betjene og krever minimalt med vedlikehold for å kunne sage kontinuerlig over lang tid. Eget hus vart reist til rammesaga slik at innmating av blokk og håndteringa av ferdig virke er optimalt. Samtidig satte jeg opp et tak med tre vegger som er luftig og materialene får lufte tørke under de beste forhold.

Det tredje huset som vart reist innholder høvleri, og her kom det på plass en Logosol PH360. Huset er isolert og er en trivelig arbeidsplass selv sure og kalde dager. Området i mellom husene er drenert og oppfylt med pukk slik at den tåler den tunge transporten av traktorer og lastebiler som kjører tømmer, materialer og sagflis. En trivelig arbeidsplass har jeg nå bygd opp på gården og jeg kom i mål med ei investeringsramme på i overkant av 1 mill. Det er overkommelig når en ser på maskinene og husene som er kommet til.

- Hvordan gjør du med markedsføringen av ferdig produktene spør vi?

Ja, så langt har jeg ikke brukt en krone på annonsering sier Geir, når man leverer et ferdig produkt som er unikt så er det nok med jungeltellegrafen. Hovedproduktet som jeg sikter meg inn på er bordkledning av tettvokst gran. Og er det noe som er verdt å legge litt ekstra vekt på ved husbygging så er det så absolutt en yttervegg som kan stå i mer enn en generasjon.

• Humøret og arbeidslysten er på topp hos Geir Brattbakk. Vi gratulerer han med den nye arbeidsplassen og ønsker han lykke til videre.

• Det tredje huset som vart reist innholder høvleri, og her kom det på plass en Logosol PH360.

LAFTEKURS HOS LOGOSOL AS

FOR TREDJE ÅRET PÅ RAD arrangerer vi laftekurs her hos oss på Røra. På tre dager går vi i gjennom og praktiserer saging, fresing, måling og hugging av lafteknuter. Du vil hele tiden selv få arbeide med knuter under kyndig veiledning av vår lafte mester Jan Anders Austad. Etter tre dager vil du ha så mye kunnskap om lafting at du på egen hånd vil være i stand til å praktisere teknikkene som blir brukt på kurset. Kan du tenke deg tre lærerike dager i lag med andre trehendte! Ta kontakt i dag!

DEMONSTRASJONER VÅREN OG SOMMEREN:

Sted: Svein Toverud, Guthusveien 10, 1591 Sperrebotn
Uke 15, Torsdag 4. April kl. 12-20

Sted: Magne Mjåland, Katterås, 4724 Iveland
Uke 15, Lørdag 6. April kl. 11-16

Sted: Logosol AS, Ystadvegen 41, 7670 Inderøy
Uke 11, Torsdag 11. April kl. 12-20

Sted: Elmia Wood, Jönköping-Sverige
Uke 23, 5. – 8. juni

Sted: Landbruksmessa i Balsfjord
Uke 26, 29. – 30. Juni

HØSTEN:

Sted: Etnemarknaden
Uke 31, 1.–4. August

Sted: HORVA, Sandesjøen
Uke 35, 30. – 31. August
-1. September

Sted: Dyrskun, Seljord
Uke 37, 13. – 15. September

Kjempen måtte gi tapt for Dagmar

ETTER AT STORMEN DAGMAR hadde herja landsdelen, vart det mye stormfelt skog å ta vare på. Hos Sverre Olav Torheim i Nordfjordeid vart det mye arbeid med å rydde opp i skogen. Vanskelig og bratt terreng er utfordrende og arbeidet tar lang tid.

– Når en får en slik stormfelling fant jeg fort ut at jeg ville berge så mye som mulig av verdien på garden. Derfor kjøpte jeg en Logosol båndsag LMPRO våren 2012, sier Sverre Olav.

Og den har virkelig kommet til nytte. Saga er kraftig og robust, samtidig er den lett å bruke. Med hjulgangen vart det og enkelt å ta den ut til lunneplassene å sage tømmeret der, noe som er av stor betydning med det utfordrende terrenget vi har her på Vestlandet.

– Med hjelp av min bror Jan, saget vi opp den 300 år gamle furu som

måtte gi tapt for stormen. Diameteren var på hele 85cm og ut av en stokk fikk vi 6stk 10cm tykke planker. Som dere kan se av bildene er det 90% kjerneved i furua, og plankene vil bli brukt til flotte bordplater.

SMÅSÅGAT

Smarta prylar och inspirerande projekt gör våren roligare för både stora och små

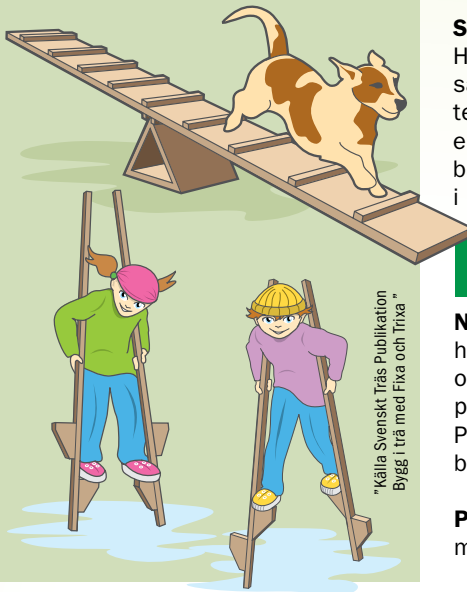
SMÅ BYGGPROJEKT

Hinderbana till hunden

Bygg enkla hinder och tävla och lek med din hund. De flesta hundar gillar att hoppa, balansera och springa slalom i en bana. Hela tävlingsbanan finns på www.fixatrixa.se där du även kan ladda ned pdf-broschyren Bygg i Trä med Fixa & Trixa.

Snickra egna styltor

Rolig balansträning för stora och små. Tänk på det här! För att få bra balans är det viktigt att styltorna är så långa att de når upp under och bakom armarna. Mer tips och bra byggbeskrivningar för barn hittar du på www.fixatrixa.se

"Källa Svenskt Träs Publikation Bygg i trä med Fixa och Trixa"

• Timmerskjorta 499:-. Finns som röd-eller grönrutig.

• Glesbygdskavaj 349:-. Finns i grön, blå, rosa och röd.

Timmerskjorta eller glesbygdskavaj?

Snickar-Björn från Äntligen Hemma gillar inte bara att såga med Logosols produkter utan står också bakom en kollektion med slitstarka barnkläder. Kläderna som är i klassiskt snitt ska få barn

mellan 2-12 år att spendera mer tid ute i naturen. Välj bland rutiga timmerskjortor, snickarklänningar, hängselbyxor och glesbygdskavajer.

Finns på www.bcww.se.

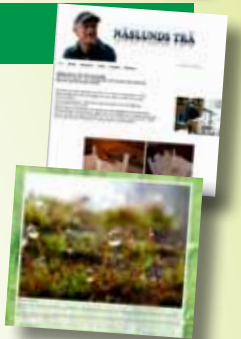

BYGGBLOGGAR

Näslunds Trä utanför Örnsköldsvik har en Solosåg och berättar gärna om sina snickeriprojekt på webbplatsen www.naslundstra.se PS. Glöm inte att skriva i gästboken!

Peter och Linnea bygger ett timmerhus själva, varv för varv. Till

hjälp har paret en förlängd Solosåg utrustad med timmerhuspaket. Läs mer om projektet på www.etthusskadetbli.blogspot.se

RECEPT

SÅ GÖR DU VÅRENS NÄSSELSOPPA

Nässlor är en nyttig delikatess. Plocka eller klipp små, fina nässlor eller spåda toppskott av lite större. Kom ihåg handskar!

Till 4 personer

2 liter färska nässelblad
8 dl vatten
1 tärning grönsaksbuljong
2 schalottenlökar eller 1 gul lök
2 msk smör
3 msk vetemjöl
1 dl grädde
salt och peppar

Till servering

Finskuren gräslök, ägghalvor eller skivade rädisor

Gör så här:

Ansa nässlorna och lägg dem i en stor bunke med vatten, rör om några gånger och låt dem sedan rinna av i ett durkslag.

Koka upp vatten i en stor kastrull och lägg i nässlorna. Låt koka i 10 minuter och ta sedan upp och låt nässlorna rinna av igen. Pressa ur vattnet och hacka fint. Kokvattnet kan du spara till soppan. Smält smör och fräs löken i någon minut. Tillsätt även nässlorna och låt dem fräsa kort. Strö mjöl över och rör om. Tillsätt vatten, buljongtärning och grädde. Låt soppan koka upp och smaka av med salt och peppar.

SMARTA PRYLAR

Ett säkert lyft med inspiration från naturen

Mantis Arm heter redskapet som inspirerats av bönsyrans kraftfulla ben. En bra pryl som sparar ryggen både vid sågverket och på vedbacken!

- Hugg in och lyft, som en förlängd lyftkrok
- Stick under och dra med virke från marken
- Haka fast och rulla eller vrid stockar

Mantis Arm hittar du i Logosols e-butik från 410:- exkl. moms

Fågelholk med kamera

- Följ livet i holken
- Kopplas mot din tv eller dator

Se hur fåglarna boar inne i holken och hur ungarna växer. Den smarta holken med kamera kan kopplas upp direkt mot din tv eller till din dator. Finns i två modeller på www.smartasaker.se från 1400:-

HÄNDIGA APPAR

Lathunden – mobil hjälpreda för byggare

Svenskt Trä lanserar en gratis-app för dig som arbetar med trä. Lathunden innehåller bland annat beräkningsverktyg så att du direkt i mobilen får koll på virkesåtgång, träskyddsklasser och vilka dimensioner som krävs för olika byggprojekt.

Appen hittar du på www.byggbeskrivningar.se

SENASTE FILMerna PÅ WWW.LOGOSOL.TV

1. Solohyveln SH410
2. Bygg en kälke
3. Kantverk C210
4. Logosol – det började med ett sågverk
5. Bandsågverk Logosol ML26

ETT GOTT SKRATT

– Vad är det för telefonnummer till grannen som sågar med Solosågen?
– Trä, trä, fura, fura, en

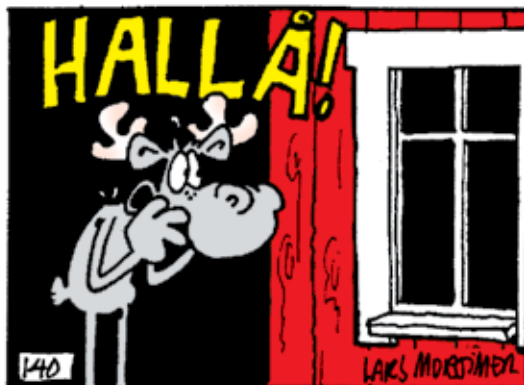
– Varför tog du inte med några fat till vår picknick?
– Du sa ju att det var en tallrik skog.

– Varför är det så svårt att hitta i en lövskog?
– Du ser inte ett barr och har inte en kotte att fråga

INSPIRATION

Inspiration för träförädlare!

Besök den nya inspirationsavdelningen på Logosols webbplats. Lagom till vårsäsongen finns Inspiration som en egen flik på varje produktsida och sidans innehåll anpassas efter vilken produkt du är intresserad av. Målet är att du ska få ut mer av den maskin du redan äger eller inspireras för kommande byggprojekt. **Vi ses på www.logosol.se**

Välj kvalitet, välj **PATU**

Patu stegmatrare, kvistar, kapar och lägger upp virket i högar för vidare transport. Ökar produktionen och sparar kroppen och ger mindre skador i skogen.

Patu griplastarvagnar med eller utan drivning. Effektivt utrustning för den själv-verksamme skogsägaren. Gör din traktor till en skogsmaskin som ger mindre markskador

Rosengvist
MASKIN AB

Ryhovsgatan 2, 553 03 JÖNKÖPING, Tel. 036-32 73 00, www.rosengvistmaskin.se

KESLA PATU

Såg på film och lärde sig såga

Vilket är det bästa sättet att lära sig använda en Solosåg? – Att titta på Logosols filmer och börja såga, svarar Kjell Rogström som bor i byn Larsarvet strax utanför Falun.

Kjell växte upp på gården i Larsarvet, men utbildade sig till ingenjör i Lund och flyttade sedan till Arboga, där han med tiden startade eget företag inom elektronikutveckling.

2005 avvecklade han företaget. Några år tidigare hade han flyttat tillbaka till föräldragården och bestämt sig för att trappa ned från det hektiska livet som småföretagare. Men att sitta stilla och göra ingenting, det var inte att tänka på.

Till gården hör några hektar skog, lagom för att värma huset med ved och ta fram virke för husbehov. Tidigare fanns en sågbänk i byn, men den var nedlagd. Därför beställde han filmer om sågning från Logosol, samma som idag finns på www.logosol.se.

– Jag visste i princip ingenting om hur man sågar upp en stock, säger Kjell som tittade på filmen om och om igen.

– När grannen kom in så brukade jag visa filmen för honom. Till sist tackade grannen nej, han hade sett filmen tio gånger och tyckte att det räckte.

2006 köptes en Solosåg med elsågaggregat och friktionsmatningen E37. Ett av de första projekten blev att bygga ett tak över sågverket och därefter ett rejält stockbord, över det som förr var potatisland och grönsaksodling.

– Kjell har tummen rätt placerad i handen, berömmar särbon Zara Rogström.

SÅGAR 60 STOCKAR

Han har sågat en hel del reparationsvirke genom åren, men nu väntar ett större byggprojekt. På stockbordet ligger ett 60-tal furustockar. Virket ska bli en ny veranda, ett uthus och lite annat smått och gott.

Enligt Kjell gör sågningen dubbel nytta. Förutom virke så levererar sågverket bakar som värmer huset. Bakarna torkar snabbt, är enkla att kapa och brinner bra.

Det var en novis som började såga 2006. Virket som idag ligger på strö håller allra högsta kvalitet. Det är tätvuxen fura med mycket kärna. Måtten och ytan är bättre än vad man normalt hittar på en brädgård.

– Är man bara noggrann så skiljer det högst en millimeter i tjocklek på en fyra meter lång plank, säger Kjell.

Nysågat besökte Larsarvet i början av februari. Kjell hade redan börjat såga vinterns avverkning för att virket ska hinna torka för att användas

– Det viktigaste när man sågar är att hålla kedjan vass, säger Kjell Rogström.

under sommaren. I år är det extra viktigt att sågningen blir klar i tid. Huset ska byggas ut så att särbon Zara kan flytta in.

- 60 stockar ligger upplagda för sågning. De ska användas för att bygga ut huset så att särbon Zara kan flytta in.

MER KRAFT MER SÄKERHET

STIHL – världens mest köpta motorsågsmärke och ledande inom produktutveckling sedan 1926.

Att jobba säkert handlar om två saker: rejäla maskiner och rätt skyddskläder. Som en STIHL MS 261 och vårt skyddspaket. En stark, lättarbetad och effektiv proffssåg som du kan lita på i alla lägen tillsammans med pålitlig och bekväm skyddsutrustning som tål tuffa tag.

STIHL och VIKING säljs bara hos rådgivande Servande Fackhandlare.

För mer information om våra produkter och din närmsta specialist, besök:

www.stihl.se eller ring 020 - 555 666

Välkommen till Din Servande Fackhandlare!

För proffs, av proffs.

STIHL®